

YANGI O‘ZBEKISTON TARAQQIYOT STRATEGIYASIDA RAQAMLI TA’LIMNI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI

G‘oziyev M. Sh. – Farg‘ona davlat universiteti

“Iqtisodiyot” fakulteti katta o‘qituvchisi

Siddiqov M. S. – Farg‘ona Davlat Universiteti

“Iqtisodiyot” fakulteti 23.125-guruh talabasi

Annotatsiya: Raqamli ta’lim zamonaviy jamiyat taraqqiyotining muhim omillaridan biri bo‘lib, ta’lim jarayonini innovatsion texnologiyalar asosida tashkil etishni taqozo etadi. Yangi O‘zbekiston taraqqiyot strategiyasida raqamli ta’limni rivojlantirish ta’lim sifatini oshirish, inson kapitalini mustahkamlash va raqobatbardosh kadrlar tayyorlashning ustuvor yo‘nalishlaridan biri sifatida belgilangan. Mazkur maqolada raqamli ta’lim tushunchasi, uning ahamiyati, O‘zbekistonda raqamli ta’limni joriy etishning huquqiy asoslari, amaldagi holati hamda istiqboldagi rivojlanish yo‘nalishlari tahlil qilinadi. Shuningdek, raqamli ta’limni yanada samarali rivojlantirish bo‘yicha taklif va tavsiyalar berilgan.

Kalit so‘zlar: raqamli ta’lim, ta’lim tizimi, raqamli texnologiyalar, Yangi O‘zbekiston taraqqiyot strategiyasi, innovatsiya, inson kapitali.

Annotation: Digital education is one of the key factors in the development of modern society and requires organizing the educational process based on innovative technologies. In the New Uzbekistan Development Strategy, the development of digital education is identified as one of the priority areas for improving the quality of education, strengthening human capital, and training competitive personnel. This article analyzes the concept of digital education, its significance, the legal framework for its implementation in Uzbekistan, the current state, and future development prospects. In addition, recommendations for further effective development of digital education are proposed.

Keywords: *digital education, education system, digital technologies, New Uzbekistan Development Strategy, innovation, human capital.*

Bugungi globallashuv va raqamli transformatsiya sharoitida ta'lim tizimini zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalari asosida rivojlantirish dolzarb masalalardan biri hisoblanadi. Jahon tajribasi shuni ko'rsatadiki, raqamli ta'limni joriy etish orqali ta'lim jarayonining samaradorligi oshadi, bilim olish imkoniyatlari kengayadi va kadrlarning raqobatbardoshligi ta'minlanadi.

Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasida ta'lim sohasini tubdan isloh qilish, raqamli texnologiyalarni joriy etish va ta'lim jarayonini zamonaviylashtirish ustuvor vazifalar qatoriga kiritilgan. Ayniqsa, raqamli ta'lim orqali ta'lim sifatini oshirish, hududlar o'rtasidagi tafovutlarni kamaytirish va yoshlarni zamonaviy kasblarga tayyorlash muhim ahamiyat kasb etadi.

Raqamli ta'lim – bu zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, internet tarmoqlari, elektron o'quv resurslari, raqamli platformalar hamda sun'iy intellekt asosidagi vositalardan foydalanish orqali tashkil etiladigan ta'lim jarayonidir. Ushbu ta'lim modeli an'anaviy o'qitish usullarini inkor etmaydi, balki ularni to'ldiradi va yanada samarali, moslashuvchan hamda individual yondashuvga asoslangan shaklga keltiradi.

Raqamli ta'lim sharoitida o'quvchi va talabalar bilimlarni faqat auditoriya mashg'ulotlari orqali emas, balki masofadan turib, mustaqil va interaktiv shaklda o'zlashtirish imkoniyatiga ega bo'ladilar. Bu esa ta'lim jarayonining uzluksizligini ta'minlab, bilim olish chegaralarini kengaytiradi. Ayniqsa, raqamli texnologiyalar yordamida ta'lim mazmunini tezkor yangilash, zamonaviy bilim va ko'nikmalarni joriy etish imkoniyati yuzaga keladi.

Raqamli ta'limning asosiy afzalliklari quyidagilardan iborat:

- **Ta'lim resurslaridan keng va tezkor foydalanish imkoniyati.**

Elektron darsliklar, video ma'ruzalar, onlayn kutubxonalar va ochiq ta'lim resurslari orqali o'quvchilar istalgan vaqtda bilim olish imkoniga ega bo'ladilar.

- **Masofaviy va mustaqil ta'lim olish sharoitining yaratilishi.** Raqamli platformalar ta'lim jarayonini hududiy cheklovlarsiz tashkil etishga imkon beradi, bu esa ayniqsa chekka hududlarda ta'lim sifati va qamrovini oshiradi.
- **Talabalarning raqamli kompetensiyalarini rivojlantirish.** Raqamli muhitda tahsil olish natijasida yoshlar axborot bilan ishlash, tahlil qilish va texnologiyalardan samarali foydalanish ko'nikmalariga ega bo'ladilar.
- **Ta'lim jarayonida shaffoflik va nazoratning kuchayishi.** Elektron baholash tizimlari, raqamli monitoring va tahlil vositalari orqali o'quv jarayonini samarali nazorat qilish imkoniyati yaratiladi.

Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasida raqamli ta'limni rivojlantirish inson kapitalini mustahkamlash, ta'lim sifatini oshirish va raqobatbardosh kadrlar tayyorlashning muhim omili sifatida e'tirof etilgan. Strategiyada ta'lim tizimining barcha bo'g'inlarida – maktabgacha ta'limdan boshlab oliy ta'limgacha – raqamli texnologiyalarni keng joriy etish ustuvor vazifa qilib belgilangan.

Xususan, elektron darsliklar, raqamli ta'lim platformalari, masofaviy ta'lim tizimlari, onlayn kurslar va virtual laboratoriyalarni joriy etish orqali ta'lim jarayonining sifati va samaradorligi oshirilmoqda. Ushbu yondashuv o'quvchilarning bilim va ko'nikmalarini zamonaviy mehnat bozori talablari asosida shakllantirishga xizmat qiladi.

Shuningdek, strategiya doirasida pedagog kadrlarning raqamli savodxonligini oshirish, ta'lim jarayonini avtomatlashtirish hamda sun'iy intellekt asosidagi ta'lim texnologiyalarini joriy etish masalalariga alohida e'tibor qaratilmoqda. Bu esa ta'lim tizimini boshqarishning samaradorligini oshirishga imkon beradi.

Bugungi kunda O'zbekistonda raqamli ta'limni rivojlantirish bo'yicha tizimli islohotlar amalga oshirilmoqda. Ta'lim muassasalarida elektron jurnal va kundaliklar, masofaviy ta'lim platformalari, raqamli kutubxonalar va elektron ta'lim resurslari faoliyat yuritmoqda.

Bundan tashqari, pedagog kadrlarning raqamli kompetensiyalarini oshirish bo'yicha malaka oshirish kurslari tashkil etilmoqda hamda ta'lim jarayoniga sun'iy intellekt, big data va bulutli texnologiyalarni joriy etish bo'yicha dastlabki qadamlar qo'yilmoqda.

Shu bilan birga, raqamli ta'limni rivojlantirish jarayonida ayrim muammolar ham mavjud. Jumladan, ayrim hududlarda texnologik infratuzilmaning yetarli emasligi, texnik jihozlarning eskirganligi va pedagoglar hamda o'quvchilarning raqamli savodxonlik darajasidagi tafovutlar ta'lim jarayonining samaradorligiga ta'sir ko'rsatmoqda.

Kelajakda raqamli ta'limni rivojlantirish quyidagi ustuvor yo'nalishlarda davom ettirilishi kutilmoqda:

- **Raqamli ta'lim platformalarini takomillashtirish va yagona ekotizim yaratish.** Turli ta'lim resurslarini birlashtirgan yagona raqamli platforma ta'lim jarayonini samarali boshqarish imkonini beradi.

- **Sun'iy intellekt asosida individual ta'lim yo'nalishlarini joriy etish.** Talabalarning qobiliyati va bilim darajasidan kelib chiqib, moslashtirilgan ta'lim dasturlarini ishlab chiqish imkoniyati yaratiladi.

- **Pedagoglarning raqamli kompetensiyalarini oshirish.** O'qituvchilarning zamonaviy texnologiyalar bilan ishlash ko'nikmalarini rivojlantirish raqamli ta'lim samaradorligini ta'minlaydi.

- **Ta'lim muassasalarini zamonaviy texnologik infratuzilma bilan ta'minlash.** Tezkor internet, zamonaviy kompyuterlar va interaktiv qurilmalar raqamli ta'limning muhim asosi hisoblanadi.

- **Raqamli ta'limda xususiy sektor va xalqaro hamkorlikni kengaytirish.** Xalqaro tajriba va innovatsiyalarni joriy etish orqali raqamli ta'lim tizimini yanada rivojlantirish mumkin.

Xulosa qilib aytganda, raqamli ta'lim Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasining muhim tarkibiy qismi bo'lib, ta'lim tizimini modernizatsiya qilishda hal qiluvchi ahamiyatga ega. Raqamli texnologiyalarni ta'lim jarayoniga keng joriy

etish orqali bilim sifati oshadi, yoshlarning zamonaviy kasblarga tayyorgarligi kuchayadi va mehnat bozorida raqobatbardosh kadrlar yetishtiriladi.

Raqamli ta'limni samarali rivojlantirish uchun davlat, ta'lim muassasalari va xususiy sektor o'rtasidagi hamkorlikni kuchaytirish, infratuzilmani rivojlantirish hamda pedagog kadrlarning malakasini oshirish muhim ahamiyat kasb etadi.

ADABIYOTLAR

1. O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni. O'RQ-637-son, 23.09.2020.
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi" to'g'risidagi Farmoni.
3. UNESCO. *Digital Education Transformation*. Paris, 2021.
4. OECD. *Education in the Digital Age*. Paris, 2020.
5. Karimov A.A. Raqamli ta'lim va uning rivojlanish istiqbollari. – Toshkent, 2022.